

Prava žrtava kaznenih djela u kaznenim postupcima - Škotska

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Prava žrtava u Škotskoj

Kao žrtva kaznenog djela imate određena prava.

Imate pravo i na emocionalnu i praktičnu potporu tijekom cijelog postupka te možda ispunjavate ujete uvjete za naknadu bilo koje štete prouzročene kaznenim djelom.

U [Škotskom pravilniku o žrtvama](#) utvrđena su vaša prava, kako ih ostvariti i komu se obratiti za pomoć i savjet. On uključuje informacije o:

- vašem pravu na minimalne standarde usluge - kako će prema vama postupati organizacije kaznenog pravosuđa
- vašem pravu na informiranje - kako ćete primiti obavijesti o predmetu i koja pitanja možete postaviti
- vašem pravu na sudjelovanje - pravu da vas se razumije, da vi razumijete što se događa i da sudu kažete kako je kazneno djelo utjecalo na vas
- vašem pravu na zaštitu i na zaštitu privatnosti - pravo na to da se osjećate sigurno i zaštićeno od zastrašivanja
- vašem pravu na potporu - neovisno o tome jeste li kazneno djelo prijavili policiji ili niste
- vašem pravu na naknadu i troškove - kao što su putni troškovi, gubitak prihoda ili naknada ako ste ozlijeđeni.

Imate pravo i na pritužbu ako niste zadovoljni načinom na koji je neka organizacija postupala prema vama.

Posjetite [mygov.scot](#) ako želite saznati više o pravima koja imate kao žrtva kaznenog djela u različitim fazama kaznenog postupka, uključujući [prijavljivanje kaznenog djela](#), [istražni postupak i kazneni progon](#), [vođenju postupka pred sudom](#) i fazu [nakon presude](#).

Možete se informirati i o [pomoći i potpori za žrtve kaznenih djela](#).

Kliknite na poveznice u nastavku kako biste pronašli informacije koje trebate

- [1](#) - Prava koja uživam kao žrtva kaznenog djela
- [2](#) - Prijavljivanje kaznenog djela i moja prava tijekom istražnog ili sudskog postupka
- [3](#) - Moja prava nakon suđenja
- [4](#) - Naknada
- [5](#) - Moja prava na potporu i pomoć

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/01/2019

Koje ću informacije dobiti od nadležnog tijela nakon što je počinjeno kazneno djelo (npr. policije, javnog tužitelja), ali prije no što prijavim to kazneno djelo?

Informacijama o kaznenom djelu možete pristupiti i tako da se obratite relevantnim organizacijama (Škotska policija, Krunska služba kaznenog progona i javnog tužiteljstva, Škotska sudska služba, Škotska zatvorska služba i Škotski odbor za uvjetni otpust). Za više informacija posjetite [ovaj](#) odjeljak o kaznenim djelima, pravosuđu i kaznenom progonu na internetskim stranicama škotske vlade.

Ako ste odlučili prijaviti kazneno djelo policiji, ona će vam izdati karticu skrbi za žrtve. Karticom se potvrđuje vaša pritužba i u njoj su navedene dodatne informacije.

U [Škotskom pravilniku o žrtvama](#) naveden je niz prava koja možete ostvariti, ovisno o tome u kojoj ste fazi u sustavu kaznenog pravosuđa.

Ne živim u državi članici EU-a u kojoj je počinjeno kazneno djelo (za građane EU-a i državljane trećih zemalja). Na koji su način zaštićena moja prava?

Čak i ako kazneno djelo nije počinjeno u Škotskoj, i dalje možete ostvariti pravo na zaštitu dok živite u Škotskoj služeći se mjerama navedenima u nastavku.

Europski nalog za zaštitu. Na temelju europskog naloga za zaštitu nalog koji je izdao sud bilo gdje u EU-u (na primjer nalog kojim se određenoj osobi zabranjuje da vam se približi) može se priznati i izvršiti u Škotskoj. Ako je nalog izdan u Škotskoj, može se prenijeti u zemlju u kojoj živite.

Dodatne informacije o europskom nalogu za zaštitu možete pronaći na internetskim stranicama Škotske sudske službe.

U skladu sa Zakonom o žrtvama i svjedocima iz 2014. kazneno djelo počinjeno u drugoj državi članici EU-a možete prijaviti Škotskoj policiji, koja je odgovorna osigurati da se pritužba bez nepotrebnog odlaganja proslijedi odgovarajućem tijelu države članice u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili navodno kazneno djelo.

Koje ću informacije dobiti ako prijavim kazneno djelo?

Ako se odlučite prijaviti kazneno djelo, dobit ćete karticu skrbi za žrtve. Isto tako imate pravo zatražiti informacije o pojedinačnom predmetu od tijela navedenih u nastavku:

- od Škotske policije - informacije o odluci o obustavi kaznene istrage i obrazloženje odluke te informacije o odluci o završetku kaznene istrage i obrazloženje odluke
- od Krunske službe kaznenog progona i javnog tužiteljstva - ako u vašem predmetu nije pokrenut postupak, imate pravo doznati razloge i zahtijevati preispitivanje te odluke
- od Škotske sudske službe - informacije o datumima sudskih ročišta, konačnoj odluci suda u sudskom postupku i bilo kojoj žalbi proizašoj iz sudskog postupka te njezino obrazloženje.

Imam li pravo na besplatne usluge tumačenja i prevođenja (kada se obratim policiji ili drugim nadležnim tijelima ili tijekom istražnog i sudskog postupka)?

Tijekom kaznenog postupka imate pravo na to da razumijete sve informacije i da vas se razumije. Ako ne razumijete engleski jezik ili ga ne govorite dobro, možete zatražiti tumača koji će vam pomoći:

- razumjeti sva pitanja koja vam se postavljaju
- razumjeti sve informacije koje vam se daju
- dati odgovore i informacije te učinkovito komunicirati u svim drugim pogledima.

Možete zatražiti i prijevod dokumenta ako vam je dostavljen u skladu sa zakonom ili ako je bitan za vaše sudjelovanje u istrazi ili postupku.

Na koji će način nadležno tijelo osigurati da razumijem sve informacije i da me se razumije (ako sam dijete ili osoba s invaliditetom)?

Informacije su na zahtjev dostupne u različitim oblicima, a uskoro će na raspolaganju biti i lako razumljiva verzija Pravilnika o žrtvama.

Odgovarajuće odrasle osobe pomažu u olakšavanju komunikacije između policije i žrtava u dobi od 16 godina ili više koje imaju poteškoće u komunikaciji kao posljedica mentalnog poremećaja, uključujući poteškoće u učenju. To se u prvom redu odnosi na policijska ispitivanja, ali može uključivati i forenzičke analize te postupke identifikacije.

Službe za potporu žrtvama

Tko pruža potporu žrtvama?

Postoje brojne organizacije za potporu žrtvama ovisno o vrsti kaznenog djela.

- Victim Support Scotland (VSS) najveća je dobrotvorna organizacija koja pruža usluge potpore i informacija žrtvama i svjedocima kaznenih djela u Škotskoj. VSS primjenjuje metodologiju ocjene koja se temelji na ispunjavanju potreba pojedinaca kako bi pružio personaliziranu potporu.
- Organizacija Community Safety Glasgow (TARA) pruža potporu osobama koje su preživjele trgovanje ljudima u obliku kriznog smještaja, ovisno o pojedinačnim potrebama, u trajanju do 45 dana, planiranja skrbi, daljnjeg upućivanja i olakšavanja pristupa pravnom savjetovanju.
- Organizacija Migrant Help podupire ranjive migrante pružanjem savjeta i smjernica tražiteljima azila, usluga stranim pritvorenicima i savjeta stranim zatvorenicima.
- Druge organizacije uključuju PETAL, Rape Crisis Scotland, Scottish Women's Aid, ChildLine.
- Podatke za kontakt svih organizacija za potporu žrtvama možete pronaći u [Škotskom pravilniku o žrtvama](#).

Hoće li me policija automatski uputiti na službu za potporu žrtvama?

Policija će pitati želite li da vas se uputi na službu za potporu žrtvama i toj će službi proslijediti vaše informacije samo ako date privolu za to.

Na koji se način štiti moja privatnost?

Kad prijavite kazneno djelo, policija će poduzeti korake kako bi vam pružila potporu i zaštitila vas od ponovne viktimizacije, zastrašivanja i odmazde. Kad je riječ o potpori, ti koraci mogu uključivati:

- ispitivanje samo ako je to nužno
- osiguravanje da su ispitivanja svedena na minimum
- ispitivanje u posebnim prostorijama.
- Sud u određenim okolnostima može odrediti ograničenja u pogledu medijskog izvješćivanja o predmetu u kojem sudjelujete.

Moram li prijaviti kazneno djelo kako bi mi se pružila potpora za žrtve?

Ne, imate pravo iskoristiti potporu za žrtve čak i ako kazneno djelo nije prijavljeno policiji.

Osobna zaštita za slučaj da sam u opasnosti

Koje su vrste zaštite dostupne?

Kad prijavite kazneno djelo, policija će poduzeti korake kako bi vas zaštitila od ponovne viktimizacije, zastrašivanja i odmazde.

Kad je riječ o potpori, ti koraci mogu uključivati:

- ispitivanje samo ako je to nužno
- osiguravanje da su ispitivanja svedena na minimum
- ispitivanje u posebnim prostorijama.

Sud u određenim okolnostima može odrediti ograničenja u pogledu medijskog izvješćivanja o predmetu u kojem sudjelujete. Sud po potrebi može odrediti i posebne jamstvene uvjete za optuženike.

Dodatne informacije o mjerama zaštite možete dobiti od Škotske policije ili Krunske službe kaznenog progona i javnog tužiteljstva.

Tko mi može ponuditi zaštitu?

Vidjeti u prethodnom tekstu.

Hoće li netko obraditi moj predmet kako bi utvrdio prijeti li mi još uvijek opasnost od počinitelja?

Vidjeti u prethodnom tekstu.

Hoće li netko obraditi moj predmet kako bi utvrdio jesam li dodatno ugrožen zbog sustava kaznenog pravosuđa (tijekom istražnog i sudskog postupka)?

Vidjeti u prethodnom tekstu.

Kakva je zaštita dostupna za osobito ranjive žrtve?

Vidjeti u prethodnom tekstu.

Maloljetnik sam - imam li posebna prava?

Određeni pojedinci osobito su ranjivi ili u opasnosti zbog svojih okolnosti ili vrste iskaza koja se od njih može tražiti na sudu. Kako bi se ranjivim svjedocima pomoglo pri davanju iskaza na sudu, na raspolaganju su različite mogućnosti, kao što su televizijska veza uživo ili davanje iskaza iza zaslona tako da ne možete vidjeti optuženika. To se naziva „posebnim mjerama”.

Dodatne informacije o posebnim mjerama mogu se dobiti od Krunske službe kaznenog progona i javnog tužiteljstva te Škotske sudske službe. Nadležna tijela trebala bi vas pitati i imate li bilo kakvih razloga za zabrinutost u pogledu davanja iskaza te vam mogu pomoći s mogućnostima davanja iskaza.

U skladu sa zakonom, sva djeca (mlađa od 18 godina) smatraju se ranjivima te uz navodne žrtve obiteljskog nasilja, seksualnih kaznenih djela, trgovanja ljudima i uhođenja automatski ostvaruju pravo na upotrebu određenih standardnih posebnih mjera. Ranjivim se može smatrati i svjedok s mentalnim poremećajem ili poteškoćama u učenju ili svjedok koji je u strahu i uznemiren zbog predstojećeg davanja iskaza. Krunska služba kaznenog progona i javnog tužiteljstva provest će ocjenu radi utvrđivanja ranjivosti.

Škotska sudska služba žrtvama će osigurati i odvojene čekaonice od svjedoka obrane kad čekaju davanje iskaza na sudu.

Član moje obitelji izgubio je život kao žrtva kaznenog djela - koja su moja prava?

Rođaci žrtava kaznenih djela isto tako mogu pristupiti organizacijama za potporu žrtvama, uključujući udrugu za pomoć žrtvama Victim Support Scotland.

Ako je bliski član obitelji izgubio život kao žrtva kaznenog djela, možete ostvariti prava (kao što je pravo na informiranje o predmetu) kao da ste žrtva kaznenog djela. Na primjer, ako je vaš rođak izgubio život, imate pravo pristupiti informacijama policije.

Dodatne informacije mogu se pronaći u Pravilniku o žrtvama i u Standardima usluge koje su zajednički izradili Škotska policija, Krunska služba kaznenog progona i javnog tužiteljstva, Škotska sudska služba, Škotska zatvorska služba i Škotski odbor za uvjetni otpust. (Vidjeti poveznicu u nastavku.)

Član moje obitelji žrtva je kaznenog djela - koja su moja prava?

Rođaci žrtava kaznenih djela isto tako mogu pristupiti organizacijama za potporu žrtvama, uključujući udrugu za pomoć žrtvama Victim Support Scotland.

U određenim okolnostima (npr. ako je žrtva preminula) član obitelji može ostvariti prava (kao što je pravo na informiranje o predmetu) kao da je žrtva kaznenog djela.

Na primjer, ako je vaš rođak izgubio život, imate pravo pristupiti informacijama policije. Dodatne informacije možete pronaći u [Pravilniku o žrtvama](#) i [Standardima usluge](#) koje je izradila Škotska sudska služba.

Mogu li pristupiti uslugama mirenja? Koji su uvjeti? Prijeti li mi opasnost tijekom mirenja?

Sacro je škotska organizacija za pravosuđe u zajednici koja radi na stvaranju sigurnijih i povezanijih zajednica u Škotskoj te pruža usluge mirenja. Više informacija dostupno je [ovdje](#) na internetskim stranicama organizacije.

Gdje mogu pronaći zakon u kojem su navedena moja prava?

Najnovije informacije o pravima žrtava možete pronaći u Škotskom pravilniku o žrtvama, koji je dostupan [ovdje](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/01/2019

2 - Prijavljivanje kaznenog djela i moja prava tijekom istražnog ili sudskog postupka

Kako mogu prijaviti kazneno djelo?

U slučaju nužde nazovite 999. Ako želite prijaviti kazneno djelo, nazovite 101.

Ako ste gluha ili nagluha osoba, osoba s oštećenim sluhom ili osoba s poteškoćama u govoru, na raspolaganju vam je tekstualni telefon na broju 18000.

Ako ste prijavljeni na SMS za hitne slučajeve i nemate drugih mogućnosti, možete poslati tekstualnu poruku na broj 999.

Kada zvati 999?

U slučaju nužde nazovite 999 ako:

- postoji opasnost od tjelesne ozljede ili gubitka života
- se upravo događa kazneno djelo
- je u blizini netko osumnjičen za kazneno djelo.

Prijavite događaj koji nije hitan slučaj

Nazovite 101 kako biste se obratili policiji ako kazneno djelo nije hitan slučaj.

Ako ste gluha ili nagluha osoba, osoba s oštećenim sluhom ili osoba s poteškoćama u govoru, na raspolaganju vam je tekstualni telefon na broju 18001 101.

Primjeri kaznenih djela koja ne zahtijevaju hitan odgovor uključuju:

- ukraden vam je automobil
- oštećena vam je imovina
- sumnjate na upotrebu droge ili trgovanje drogom
- želite prijaviti manju prometnu nesreću
- želite policiji dati informacije o kaznenom djelu u svojoj okolini.

Prijavite kazneno djelo na internetu

Kada je riječ o događaju koji nije hitan slučaj, sljedeća kaznena djela možete prijaviti na internetskim stranicama Škotske policije:

- kazneno djelo iz mržnje
- obiteljsko nasilje.

Možete ispuniti i internetski obrazac za suzbijanje kaznenih djela ako kazneno djelo želite prijaviti anonimno.

Kako mogu saznati u kojoj je fazi moj predmet?

Kao žrtva imate pravo zatražiti informacije o konkretnom predmetu povezane s kaznenim djelom. Ako vam te informacije nisu dostavljene, možete različitim tijelima uputiti formalni zahtjev:

- Škotskoj policiji - za informacije o odluci o obustavi kaznene istrage i obrazloženje odluke te informacije o odluci o završetku kaznene istrage i obrazloženje odluke
- Krunskoj službi kaznenog progona i javnog tužiteljstva - ako u vašem predmetu nije pokrenut postupak, imate pravo doznati razloge i zahtijevati preispitivanje te odluke

- Škotskoj sudskoj službi - za informacije o datumima sudskih ročišta, konačnoj odluci suda u sudskom postupku i bilo kojoj žalbi proizašloj iz sudskog postupka te njezino obrazloženje.

Imam li pravo na pravnu pomoć (tijekom istražnog ili sudskog postupka)? Uz koje uvjete?

Žrtve nisu stranke u kaznenom postupku u Škotskoj. Žrtva se može obratiti odvjetniku ako su joj potrebni pravni savjet i pomoć. Žrtva može u okviru sustava pravne pomoći ostvariti pravo na pomoć za troškove savjeta i pomoći.

Škotski odbor za pravnu pomoć tijelo je odgovorno za funkcioniranje sustava pravne pomoći u Škotskoj.

Mogu li tražiti nadoknadu troškova (za sudjelovanje u istražnom/sudskom postupku)? Uz koje uvjete?

Ako ste pozvani na sud kao svjedok, možete ostvariti pravo na nadoknadu određenih troškova.

„Pozvani” znači da vam je poslan službeni dopis, poznat kao sudski poziv, u kojem vam je rečeno da dođete na sud i date iskaz kao svjedok.

Informacije o tome kako zatražiti nadoknadu troškova i obrazac za nadoknadu troškova nalaze se na poleđini sudskog poziva.

Pažljivo pročitajte sudski poziv i ponesite ga sa sobom kad budete išli na sud. Vodite računa o tome da popunite obrazac za nadoknadu troškova na poleđini sudskog poziva kako biste zatražili nadoknadu troškova od osobe koja vas je pozvala kao svjedoka.

Gotovinska plaćanja izvršavaju se samo u slučajevima stvarne poteškoće ili u hitnim slučajevima. Izvanredne troškove, kao što su troškovi prijevoza taksijem, zračnog prijevoza ili noćenja, mora unaprijed odobriti javni tužitelj.

Mogu se podnijeti zahtjevi za nadoknadu gubitka prihoda za svjedoke koji su zaposleni i samozaposleni. U zgradama suda ne postoje prostorije za skrb o djeci pa svjedoci tužiteljstva mogu zatražiti nadoknadu troškova skrbi o djeci i čuvanja djece po fiksnim stopama. Ako morate organizirati skrb tijekom svojeg odsustva, dobit ćete nadoknadu po fiksnoj stopi.

Mogu li podnijeti žalbu ako je moj predmet zaključen izvan suda?

Kao žrtva kaznenog djela u Škotskoj imate pravo na preispitivanje odluke Krunske službe kaznenog progona i javnog tužiteljstva o nepoduzimanju kaznenog progona u predmetu koji ste im prijavili ako je odluka donesena 1. srpnja 2015. ili nakon tog datuma. Ako je to moguće, zahtjev za preispitivanje trebali biste podnijeti u roku od mjesec dana od datuma kada ste obaviješteni o odluci o nepoduzimanju kaznenog progona. Uglavnom ćete o odluci o preispitivanju biti obaviješteni u roku od 20 radnih dana. Glavni javni tužitelj u Škotskoj (*Lord Advocate*) objavio je pravila o tom postupku.

Mogu li se uključiti u suđenje?

To ovisi o tome jeste li pozvani na suđenje kao svjedok. Ako niste pozvani kao svjedok, Škotskoj sudskoj službi možete uputiti sljedeća pitanja:

- za koja je kaznena djela osoba optužena - nakon što je optuženik imao priliku odgovoriti na njih (samo opća priroda optužbe)
- što se događa s predmetom na sudu
- koju je odluku sudac, sudac osnovnog suda ili mirovni sudac donio o predmetu.

Na internetskim stranicama Škotske sudske službe navedeni su dodatni podaci o tome kako dobiti informacije o predmetu te informacije o pozivanju stranaka da pristupe sudu, uključujući informacije o suđenjima na koja će se stranke pozvati u bliskoj budućnosti. To uključuje:

- Vrhovni kazneni sud
- osnovne sudove
- mirovne sudove.

Ako ste svjedok, Škotska sudska služba:

- informirat će vas o napretku sudskog predmeta najmanje svakih sat vremena i obavijestiti vas kada možete napustiti sud
- osigurat će odvojene čekaonice za svjedoke tužiteljstva i obrane te pristup osvježenjima
- ako imate pravo dati iskaz na sudu televizijskom vezom uživo, netko iz Škotske sudske službe sastat će se s vama tog dana i objasniti vam postupak davanja iskaza na sudu.

Koja je moja službena uloga u pravosudnom sustavu? Primjerice, jesam li ili mogu li odabrati da budem: žrtva, svjedok, građanskopravna stranka ili privatni tužitelj?

Žrtve nisu stranke u kaznenom postupku u Škotskoj. Ovisno o procjeni tužitelja od žrtava se može zatražiti da daju iskaz na sudu.

Koja su moja prava i obveze u toj ulozi?

Informacije o pravima koja imate kao žrtva možete pronaći u [Pravilniku o žrtvama](#).

Ako ste pozvani kao svjedok, dobit ćete sudski poziv. Sudski poziv službeni je dopis u kojem vam je rečeno da dođete na sud i date iskaz kao svjedok.

Važno je da se ne oglušite na sudski poziv. Osobi koja vas je pozvala kao svjedoka odmah recite ako postoji važan razlog zbog kojeg ne možete doći na datum suđenja. Ako se ne pojavite u pravo vrijeme i na pravom mjestu, sud može izdati nalog za vaše uhićenje.

Nekim svjedocima davanje iskaza može biti teško. Mogu biti posebno ranjivi zbog svojih okolnosti ili vrste iskaza koji daju. Kako bi pomogao ranjivim svjedocima da daju što bolji iskaz, sud može poduzeti dodatne korake (koji se nazivaju „posebne mjere“), kao što je postavljanje zaslona kako svjedok ne bi morao vidjeti optuženika. Ako imate bilo koji razlog za zabrinutost, o njemu biste trebali raspraviti s osobom koja je zatražila da date iskaz jer ona može u vaše ime sudu podnijeti zahtjev za posebne mjere.

Dodatne informacije o tome što znači biti svjedok možete pronaći na [internetskim stranicama Krunske službe kaznenog progona i javnog tužiteljstva](#) te u odjeljku [Davanje iskaza na sudu](#) na internetskim stranicama [mygov.scot](#).

Mogu li dati izjavu tijekom suđenja ili podastrijeti dokaze? Uz koje uvjete?

Ovisno o procjeni tužitelja od žrtava se može zatražiti da daju iskaz na sudu. Škotsko opće pravo o izvođenju dokaza primjenjuje se na žrtve pozvane da daju iskaz.

Za žrtve koje trebaju dati iskaz i koje se smatraju ranjivima ili trebaju zaštitu mogu se na raspolaganje staviti posebne mjere u skladu s člancima [od 271. do 271.M Zakona o kaznenom postupku \(Škotska\)](#) iz 1995. kako bi im se pomoglo u davanju iskaza. Mjere se primjenjuju automatski kada je riječ o djeci i osobama koje su žrtve posebnih kaznenih djela, kao što su seksualna kaznena djela, trgovanje ljudima i uhođenje.

Osim toga, žrtvama se može omogućiti da daju izjavu žrtve u skladu s [člankom 14. Zakona o kaznenom pravosuđu \(Škotska\)](#) iz 2003. Dodatne informacije o izjavama žrtava mogu se pronaći [ovdje](#).

Koje ću informacije dobiti tijekom suđenja?

Možete se obratiti Škotskoj sudskoj službi ako želite dobiti informacije o datumima sudskih ročišta, konačnoj odluci suda u sudskom postupku ili bilo kojoj žalbi proizašloj iz sudskog postupka te o njezinu obrazloženju. Osim toga, ako ste nazočni na sudu kako biste dali iskaz, sudsko osoblje Škotske sudske službe informirat će vas o napretku sudskog predmeta najmanje svakih sat vremena i obavijestiti vas kada možete napustiti sud.

Hoću li imati pristup sudskim spisima?

Vidjeti prethodno navedene podatke o informacijama kojima možete pristupiti.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/01/2019

3 - Moja prava nakon suđenja

Mogu li podnijeti žalbu protiv presude?

Žalbu protiv presude može podnijeti samo osuđena osoba ili tužiteljstvo.

Tužiteljstvo može podnijeti žalbu samo u određenim okolnostima. Tužiteljstvo može:

- podnijeti žalbu protiv oslobađajuće presude - presude „nije kriv” ili „nije dokazano” - ali samo u skraćenim postupcima (sudskim postupcima bez porote) i samo u pogledu pravnog pitanja
- podnijeti žalbu protiv kazne, ali samo ako se kazna smatra „neopravdano blagom”.

Za više informacija posjetite <https://www.mygov.scot/after-the-verdict/the-appeals-process/>.

Koja su moja prava nakon izricanja presude?

Nakon osuđujuće presude sudac koji razmatra i izriče kaznu može uzeti u obzir vašu izjavu žrtve.

Ako ishod predmeta (poznat kao „presuda”) nije ono što ste očekivali ili smatrate da vam je nakon presude potrebna potpora, postoje brojne organizacije koje vam mogu pomoći. Organizacija Victim Support Scotland ima pozivni centar otvoren od ponedjeljka do petka od 8 do 20 h. Riječ je o nacionalnoj dobrotvornoj organizaciji koja na razini Škotske pruža potporu osobama koje su pogođene kaznenim djelima, neovisno o njihovoj vrsti. Možete im se obratiti na broj 0345 603 9213. Potpora koju ta organizacija pruža besplatna je.

Postoje i brojne druge organizacije, uključujući specijalizirane službe, koje mogu pružiti besplatnu emocionalnu potporu uz zaštitu povjerljivosti, praktičnu pomoć i bitne informacije žrtvama, svjedocima i drugim osobama koje su pogođene kaznenim djelima. Informacije o tim službama mogu se pronaći [ovdje](#).

Imam li pravo na potporu ili zaštitu nakon suđenja? Koliko dugo?

Da, postoje brojne organizacije za potporu žrtvama koje nude besplatnu potporu prije, tijekom i nakon suđenja. Victim Support Scotland, nacionalna dobrotvorna organizacija, žrtvama nudi emocionalnu potporu, praktičnu pomoć i bitne informacije. Te su usluge besplatne i zajamčena je povjerljivost.

Koje ću informacije dobiti u slučaju da je počinitelj osuđen?

Ako ste dali izjavu žrtve, sudac je može uzeti u obzir pri donošenju odluke o kazni. Nakon osuđujuće presude sudac mora donijeti odluku o sankciji koju će izreći počinitelju. Ta se sankcija naziva kazna. Sudac tu odluku donosi nakon što je saslušao sve dokaze i uzeo u obzir sve popratne podatke, uključujući dob počinitelja, moguće zdravstvene probleme i je li već prije kažnjavan. Suci je za izricanje kazne na raspolaganju niz mogućnosti.

Dodatne informacije o izricanju kazne mogu se pronaći [ovdje](#).

Imate pravo zatražiti informacije o konačnoj odluci suda u sudskom postupku i njezinu obrazloženju. Navedene se informacije mogu zatražiti od [Škotske sudske službe](#).

Hoću li biti obaviješten o puštanju počinitelja na slobodu (uključujući prijevremeno puštanje na slobodu ili uvjetnu slobodu) ili njegovu bijegu iz zatvora?

U svim kaznenim predmetima žrtve imaju pravo dobiti informacije o puštanju zatvorenika na slobodu. Imaju pravo i na to da ih se obavijesti kada se razmatra uvjetni otpust zatvorenika te da Škotskom odboru za uvjetni otpust upute pisane izjave (primjedbe) o njihovu puštanju na slobodu. To je poznato kao [Program obavješćivanja žrtava](#).

Žrtve počinitelja koji su osuđeni na **manje od 18 mjeseci** imaju pravo biti obaviještene samo o puštanju na slobodu ili bijegu počinitelja. Ako želite primati navedene informacije, ne morate se prijaviti u program, dovoljno je da se obratite [Škotskoj zatvorskoj službi](#).

Hoću li biti uključen u odluke o puštanju na slobodu ili uvjetnom otpustu? Primjerice, mogu li dati izjavu ili podnijeti žalbu?

Možete uputiti pisanu izjavu Škotskom odboru za uvjetni otpust koja se uzima u obzir u situacijama u kojima se razmatra uvjetni otpust počinitelja. Žrtve koje se prijave u drugi dio programa mogu se prijaviti za upućivanje pisanih izjava Škotskoj zatvorskoj službi kada počinitelj prvi put ispunji uvjete za privremeno puštanje na slobodu i puštanje u kućni pritvor te Škotskom odboru za uvjetni otpust kada se razmatra uvjetni otpust počinitelja. Organizacija Victim Support Scotland može vam pomoći u pripremi izjava.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

4 - Naknada

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Koji je postupak za traženje odštete od počinitelja? (npr. sudski postupak, privatna tužba, adhezijski postupak)

Kazneni sudski postupak

A. „Nalog za plaćanje naknade”

U skladu s odredbama članka od 249. do 253. Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995., svaki kazneni sud u Škotskoj ovlašten je u odgovarajućim predmetima počinitelju naložiti da žrtvi svojeg kaznenog djela plati određenu naknadu za svaku ozljedu, gubitak ili štetu koju je pretrpjela kao rezultat kaznenog djela, bez potrebe za odvojenim građanskim postupkom.

Zakonom iz 1995. nije predviđeno da žrtva može osobno podnijeti zahtjev sudu za „nalog za plaćanje naknade”, ali javni tužitelj može u okviru odgovarajućih postupaka otvoriti to pitanje pred sudom te bi u svakom slučaju sudu trebao dostaviti sve raspoložive informacije o opsegu i vrijednosti svih pretrpljenih ozljeda, gubitaka ili štete.

U skladu s postojećim zakonom žrtva ima pravo tužiti počinitelja za naknadu štete na građanskom sudu ili (ako je pretrpjela tjelesnu ozljedu ili psihičku traumu) dobiti odštetu od Tijela za naknade za ozljede prouzročene kaznenim djelima (CICA). Nalozi kaznenih sudova za plaćanje naknade ne utječu na ta prava, iako će svaka odšteta koju CICA ili građanski sudovi dodijele žrtvi biti umanjena za iznos plaćen na temelju „naloga za plaćanje naknade”.

U kaznenim postupcima koji se vode pred sucem i porotom (*solemn criminal proceedings*) iznos koji se može dodijeliti na temelju „naloga za plaćanje naknade” nije ograničen.

Ukratko, u kaznenim postupcima primjenjuju se sljedeća ograničenja:

- na osnovnom sudu najviši iznos za svako kazneno djelo propisani je iznos (**10 000 GBP**) (međutim, za kaznena djela propisana zakonom koja su počinjena 28. ožujka 2011. ili nakon tog datuma, u pogledu kojih najviša novčana kazna koja se može izreći premašuje propisani iznos, najviši iznos naloga za plaćanje naknade koji se može izdati jednak je toj najvišoj novčanoj kazni)
- na mirovnom sudu najviši iznos za svako kazneno djelo odgovara četvrtoj razini standardne ljestvice (**2500 GBP**).

Iznos na temelju „naloga za plaćanje naknade” plaća se tajniku suda, koji će ga zatim proslijediti osobi koja na njega ima pravo.

B. „Zahtjev naknade” iz naloga za vraćanje duga zajednici

Ako je optuženik osuđen za kazneno djelo, sud u određenim okolnostima može izdati nalog za vraćanje duga zajednici. U skladu s člankom 227.H Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995., plaćanje naknade (zajedno sa zahtjevom nadzora počinitelja) može biti zahtjev u okviru naloga za vraćanje duga zajednici.

Na „zahtjeve naknade” primjenjuju se ista ograničenja u pogledu iznosa odštete kao i na „naloge za plaćanje naknade” (kako je prethodno opisano).

Naknada se može platiti u paušalnom iznosu ili u obrocima tajniku suda, koji će zatim taj iznos proslijediti osobi koja na njega ima pravo. Naknada mora biti u potpunosti plaćena najkasnije 18 mjeseci nakon izdavanja naloga za vraćanje duga zajednici ili najkasnije dva mjeseca prije isteka razdoblja nadzora, ovisno o tome što nastupi prije. Ako počinitelj ne plati naknadu, to se može smatrati povredom naloga za vraćanje duga zajednici.

C. „Ponuda naknade” javnog tužitelja

U skladu s člankom 302.A Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995., javni tužitelj može navodnom počinitelju poslati „ponudu naknade” ako se čini da je počinjeno relevantno kazneno djelo. „Ponuda naknade” učinkovita je izravna mjera za kaznena djela zbog kojih je pojedinac pretrpio novčani gubitak, osobni gubitak, strah ili uznemirenost.

Ako navodni počinitelj prihvati „ponudu naknade” ili se ona smatra prihvaćenom (jer navodni počinitelj nije formalno odbio ponudu), ne dolazi do kaznenog progona te se ne bilježi osuđujuća presuda.

Najviši iznos koji je dostupan u okviru ponude naknade jest 5000 GBP u skladu s Propisom o nalogu za plaćanje naknade (najviši iznos) iz 2008. na temelju Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995.

Iznos na temelju „ponude naknade” plaća se tajniku suda, koji će ga zatim proslijediti osobi koja na njega ima pravo.

Građanski sudski postupak

U skladu s postojećim pravom, žrtva ima pravo tužiti počinitelja za naknadu štete na građanskom sudu. Ako žrtva odluči podnijeti tužbu na građanskom sudu, postoje različiti postupci koji su uređeni različitim skupovima sudskih pravila te ovise o tome je li tužba podnesena na osnovnom sudu ili Vrhovnom sudu. Različita pravila mogu se pronaći na [internetnim stranicama Škotske sudske službe](#) pod „Pravila i prakse”.

Sastavljanje podnesaka i zahtjeva prilično je složeno, kao i različiti sudski postupci, te se preporučuje pravno savjetovanje.

Adhezijski postupak - ne primjenjuje se u Škotskoj.

Riječ je o postupku u okviru kojeg sud može presuditi o naknadi za žrtvu kaznenog djela. Umjesto da odštetu traži u odvojenom građanskom postupku, žrtva podnosi privatnu tužbu protiv počinitelja u okviru kaznenog postupka. Treba napomenuti da takav sustav postoji u nekim građanskopravnim nadležnostima, ali ne u Škotskoj.

Sud je naredio počinitelju da mi plati odštetu/naknadu. Kako mogu biti siguran da će počinitelj platiti odštetu/naknadu?

Izvršenje plaćanja naknade u kaznenom predmetu

Iznos na temelju:

- „naloga za plaćanje naknade”
- „zahtjeva naknade” iz naloga za vraćanje duga zajednici ili
- „ponude naknade” javnog tužitelja

plaća se tajniku suda, koji ga mora proslijediti osobi koja na njega ima pravo.

Plaćanje može izvršiti samo sud. Osobe koje imaju pravo na naknadu ni u kojem slučaju ne bi se trebale izravno obratiti ili pokušati obratiti počinitelju niti prihvatiti plaćanje od njega osobno.

Ako plaćanje na temelju „naloga za plaćanje naknade” ili „ponude naknade” nije provedeno, sud može poduzeti daljnje mjere za povrat novca služeći se nizom sankcija, uključujući:

- naloge za odbijanje od davanja
- naloge za zamrzavanje plaće
- naloge za zamrzavanje sredstava i
- naloge za zapljenu vozila.

Ako iznos na temelju „zahtjeva naknade” iz naloga za vraćanje duga zajednici nije plaćen, to se može smatrati povredom naloga za vraćanje duga zajednici i počinitelja se može ponovno izvesti pred sud. Članak 227.ZC Zakona o kaznenom postupku (Škotska) iz 1995. sadržava odredbe o povredama naloga za vraćanje duga zajednici i mjerama koje sud može poduzeti.

Izvršenje plaćanja naknade u građanskom predmetu

Ako žrtva uspješno podnese tužbu na građanskom sudu i sud izda rješenje za novčani iznos u njezinu korist, žrtva bi se trebala obratiti poduzeću sudskih izvršitelja koje će je uputiti u postupak naplate duga. Dodatne informacije mogu se pronaći na [internetnim stranicama Društva sudskih dostavljača i sudskih izvršitelja](#).

Ako počinitelj ne plati, može li mi država isplatiti predujam za odštetu/naknadu? Uz koje uvjete?

Naknada koju plaća CICA

Država neće isplatiti predujam žrtvi kaznenog djela ako je sud počinitelju naložio da plati, ali on to još nije učinio. Vidjeti i [izvršenje plaćanja naknade](#) u prethodnom tekstu.

Imam li pravo na odštetu od države?

Tijelo za naknade za ozljede prouzročene kaznenim djelima (CICA) rješava zahtjeve za naknadu osoba koje su pretrpjele tjelesnu ozljedu ili psihičku traumu kao nedužne žrtve nasilnih kaznenih djela u Engleskoj, Škotskoj ili Walesu. U vladinu Programu naknada za ozljede prouzročene kaznenim djelima utvrđeni su kriteriji i iznosi naknada.

Program naknada za ozljede prouzročene kaznenim djelima iz 2012. financira vlada, a uspostavljen je kako bi se nadoknadila šteta nedužnim žrtvama nasilnih kaznenih djela koje su pretrpjele tešku tjelesnu ozljedu ili psihičku traumu koja se može izravno

pripisati činjenici da su te osobe izravne žrtve nasilnog kaznenog djela. Pravila Programa i vrijednost isplaćenih odšteta odobrava Parlament Ujedinjene Kraljevine, a CICA je odgovorna za upravljanje Programom i sve odluke donesene na temelju pojedinačnih zahtjeva. Program sadržava tarifu ozljeda na temelju koje se utvrđuje naknada plativa za pretrpljene ozljede.

Postoje dvije vrste naknada - odštete za tjelesne i smrtonosne ozljede - uz dodatnu naknadu koja se u određenim slučajevima plaća za gubitak prihoda, uzdržavanje ili posebne troškove ako je to prikladno.

Plaćanja se dodjeljuju žrtvama koje su pretrpjele najteže ozljede, žrtvama silovanja ili drugih oblika seksualnog zlostavljanja, žrtvama zlostavljanja djece i ožalošćenim osobama. U okviru Programa ne plaćaju se naknade za lakše ozljede.

Neće svi zahtjevi za naknadu biti uspješni. Podnositelj zahtjeva mora ispuniti uvjete u skladu s pravilima Programa. Moraju biti zadovoljeni određeni kriteriji državljanstva i boravka (stavci od 10. do 16. Programa). Zahtjevi moraju biti podneseni u najkraćem razumno ostvarivom roku, a u svakom slučaju u roku od dvije godine od događaja koji je doveo do ozljede prouzročene kaznenim djelom (iako se u izvanrednim okolnostima u određenim slučajevima rok može produljiti, vidjeti stavke od 87. do 89.). Postoje i pravila na temelju kojih se od podnositelja zahtjeva traži da u najkraćem razumno ostvarivom roku prijavi događaj koji je doveo do ozljede prouzročene kaznenim djelom i u razumnim okvirima surađuje u privođenju napadača pravdi (stavci 22. i 23.). Odštete se mogu odbiti ili umanjiti u različitim drugim okolnostima, na primjer ako zbog ponašanja podnositelja zahtjeva nije prikladno dodijeliti mu odštetu (stavak 25.) ili ako podnositelj zahtjeva u trenutku podnošenja zahtjeva CICA-i ima neodslužene kazne za kaznena djela (stavak 26. i Prilog D). Dodatne informacije o programu mogu se pronaći [ovdje](#).

Imam li pravo na hitnu isplatu u očekivanju odluke o zahtjevu za naknadu?

Program naknada za ozljede prouzročene kaznenim djelima iz 2012. osmišljen je kao krajnja mjera. Cilj odšteta koje se dodjeljuju u okviru Programa nije zadovoljiti neposredne potrebe. U većini slučajeva zahtjev podnositelja neće biti riješen neko vrijeme nakon događaja. Plaćanje se neće provesti dok se Tijelo za naknade za ozljede prouzročene kaznenim djelima (CICA) ne uvjeri da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete Programa. Tijelo će poslati upite policiji kako bi prikupilo informacije o događaju i podnositelju zahtjeva te osiguralo da zahtjev zadovoljava kriterije prihvatljivosti. Nakon što se uvjeri da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za plaćanje, ali ne može donijeti konačnu odluku, CICA može razmotriti plaćanje. U tom slučaju CICA može čekati dok dugoročan učinak ozljede podnositelja zahtjeva ne postane jasan.

Imam li pravo na naknadu u slučaju da počinitelj ne bude osuđen?

Žrtva kaznenog djela može ispuniti uvjete za naknadu i ako počinitelj nije identificiran ili osuđen (stavak 9. Programa naknada za ozljede prouzročene kaznenim djelima). Međutim, u Programu se zahtijeva da je podnositelj zahtjeva u najkraćem razumno ostvarivom roku prijavio događaj policiji i u razumnim okvirima surađivao u privođenju počinitelja pravdi (stavci 22. i 23.). Stoga podnositelji zahtjeva neće ispuniti uvjete za naknadu ako nisu potpuno surađivali u istrazi kaznenog djela i eventualnom daljnjem kaznenom progonu.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/01/2019

5 - Moja prava na potporu i pomoć

Žrtva sam kaznenog djela. Komu se mogu obratiti za potporu i pomoć?

Imate pravo obratiti se službama za potporu žrtvama, [i](#) čak i ako kazneno djelo nije prijavljeno policiji.

Neovisno o tome odlučite li prijaviti kazneno djelo ili ne, pa čak [i](#) ako još niste odlučili, organizacija Victim Support Scotland može vam pružiti emocionalnu i praktičnu potporu.

Ako [i](#) prijavite kazneno djelo, policija može, pod uvjetom da joj to dopustite, prosljediti vaše podatke organizaciji Victim Support Scotland.

Pomoć vam može ponuditi i organizacija [i](#) Victim Information and Advice (VIA) ako vaš predmet uključuje:

- obiteljsko nasilje
- žrtve ili svjedoke koji su djeca

- kazneno djelo iz mržnje
- seksualno kazneno djelo
- ili ako se očekuje da će suđenje uključivati porotu.

VIA će vam dati informacije o sustavu kaznenog pravosuđa, obavješćivati vas o napretku predmeta i povezati vas s drugim organizacijama koje vam mogu pomoći.

Pozivni centar za potporu žrtvama

Organizacija Victim Support Scotland ima pozivni centar otvoren od ponedjeljka do petka od 8 do 20 h. Riječ je o nacionalnoj dobrotvornoj organizaciji koja na razini Škotske pruža potporu osobama koje su pogođene kaznenim djelima, neovisno o njihovoj vrsti. Možete im se obratiti na broj 0800 160 1985. Potpora koju ta organizacija pruža besplatna je. Postoje i brojne druge organizacije, uključujući specijalizirane službe, koje mogu pružiti besplatnu emocionalnu potporu uz zaštitu povjerljivosti, praktičnu pomoć i bitne informacije žrtvama, svjedocima i drugim osobama koje su pogođene kaznenim djelima. Informacije o tim službama mogu se pronaći [ovdje](#).

Je li potpora žrtvama besplatna?

Organizacija Victim Support Scotland pruža besplatnu potporu žrtvama, svjedocima i drugim osobama koje su pogođene kaznenim djelima uz zaštitu povjerljivosti.

Koje vrste potpore mogu primiti od državnih službi ili tijela?

Potpora na sudu

Ako se od vas traži da budete svjedok na sudu, usluge Službe za svjedoke pružat će vam obučeno osoblje iz organizacije Victim Support Scotland i dobrovoljci na svim lokacijama visokih i osnovnih sudova. Oni:

- vam mogu pružiti praktičnu pomoć i informacije o tome što se događa na sudu
- mogu za vas organizirati posjet sudu prije početka suđenja kako biste znali što možete očekivati.

Neki svjedoci zbog svojih okolnosti ili vrste kaznenog djela mogu dobiti dodatnu potporu pri davanju iskaza. Više o davanju iskaza na sudu, uključujući „posebne mjere” za ranjive svjedoke, možete pronaći [ovdje](#). Ako ste žrtva kaznenog djela, ali niste pozvani da date iskaz kao svjedok, možda nećete biti informirani o suđenju. Međutim, možete zatražiti informacije o tome što se događa s predmetom na sudu.

Koje vrste potpore mogu primiti od nevladinih organizacija?

Ovisno o organizaciji mogu vam biti ponuđene različite vrste potpore. Organizacija Victim Support Scotland osigurava Službu za žrtve u zajednici. Služba se osigurava na svakom području u nadležnosti lokalnih tijela u Škotskoj, dok je Služba za svjedoke na sudu prisutna na svakom kaznenom sudu u Škotskoj.

Postoje i brojne druge organizacije koje mogu pružiti pomoć ovisno o vrsti kaznenog djela. To su, na primjer, organizacije Rape Crisis Scotland, TARA (Trafficking Awareness Raising Alliance) koja pruža potporu ženama žrtvama trgovanja ljudima, i Migrant Help koja isto tako nudi potporu žrtvama trgovanja ljudima. Children 1st, Scottish Women's Aid i PETAL isto su tako dobrotvorne organizacije koje mogu ponuditi potporu žrtvama kaznenih djela. Više informacija o tim službama može se pronaći [ovdje](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 29/01/2019